

ΚΑΪΤΣΑ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΚΑΪΤΣΙΩΤΩΝ

ΓΡΑΦΕΙΑ: Πατησίων 4 ΑΘΗΝΑ 106 77 • ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ-ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ-ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 1999 • Έτος Η' • Αρ. 33 - Ετήσια συνδρομή 500 δρχ.

Αγαπητοί συγχωριανοί και συνδημότες Ξυριάδας

Άντε και με το δεξί. (Αν κάποιος προτιμάει με το αριστερό, εμείς δεν προβάλλουμε αντίρρηση).

Μπήκαμε στη νέα χιλιετία. Μας το διαβεβαίωσαν τόσες γιορτές και τόσες φωταψίες.

Και μερικοί θ' αναρωτηθούμε: Τι άλλαξε, τι ήρθε, τι ξεστρώθηκε, τι θα στρωθεί. Τι θ' απαιτηθεί ν' αλλάξουμε και μες ώστε ν' ανταποκριθούμε στην Ελλάδα του 2000;

Τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης, μας τρέλαναν στις έρευνες και τις ενημερώσεις. Να πρόσωπα, να γεγονότα, να παρελθόντα, να ιστορικές αναδιφήσεις.

Εμείς, ξέχωρα από πολίτες του κόσμου, εκπροσωπούμε τα δικά μας βιώματα και καθόμαστε πάνω στο καϊτσιώτικο παρελθόν μας. Τα όποια ιστορικά στοιχεία προέκυψαν για την πορεία του χωριού μας στους αιώνες που πέρασαν, σταχυολογήθηκαν, εκτιμήθηκαν και αναφέρθηκαν σε διάφορα τεύχη του παρόντος δημοσιογραφικού μας οργάνου.

Όμως ο τελευταίος αιώνας, απόλυτα ελεγχόμενος ιστορικά, χάραξε πολλά συγκεκριμένα ορόσημα και ενεργοποίησε σταθμούς που καλούμεθα να ανακαλέσουμε στη μνήμη μας.

Η Καΐτσα ξεπέζεψε από το Παλιχώρι, φυτεύτηκε στη Μακριά Ράχη, πήρε τ' όνομά της, άνησε και κάρπισε.

Αξιοποιήθηκαν τα Λουιρά, λειτούργησε και στη συνέχεια ατρόφησε ο Σιδηροδρομικός Σταθμός Αγγειών. Αποξηράνθηκε η λίμνη Ξυριάδας. Είδαμε τους δύο Βαλκανικούς πολέμους, γεντήκαμε τους δύο Παγκόσμιους. Η Μικρά Ασία πλήγωσε την ψυχή μας. Είχαμε συμμετοχές, προσφέραμε νεκρούς.

Ύστερα μας βάρσσε η κατάρτα του εμφύλιου. Αίμα χυμένο δίχως λόγο, σπαρμένα κόκαλα, πόνο και φρίκη.

Αντέξαμε. Στον κήπο της Ελπίδας ξεριζώσαμε τα παλιούρια και ξανασπείραμε τη ζωή.

Όμως στη δεκαετία του '60, η κοινότητα άδειασε. Ακολουθήσαμε τη μοίρα της ελληνικής επαρχίας. Ότι δεν κατάφερε ο πόλεμος, το μπόρεσε η ειρήνη.

Σκορπίσαμε. Το χωριό μας από τόπος κατοικίας έγινε θέρετρο αναψυχής. Στα σπίτια μας, ερχόμασταν επισκέπτες.

Και μεταξύ μας γίναμε ξένοι. Χαμέντοι στον βίου τη μέριμνα, στην αναζήτηση των προσωπικών μας ονείρων.

Και να! Υψώνεται η ελπίδα για συνοχή και επικοινωνία. Στα μέσα της δεκαετίας του '70 κάνει την εμφάνισή της η αδελφότητα. Ο Σύλλογός μας που παραμένει στα σκαριά, πάνω από πέντε χρόνια, κάποια στιγμή νηολογείται, ποντοπορεί, χτυπιέται από κύματα και συμπληγάδες, κρατάει και πορεύεται.

Μια άλλη φορά σε κάποια στιγμή θα δώσουμε τις φάσεις και θ' αποτίσουμε φόρο τιμής στους πρωτεργάτες και τους "καπετάνιους" του Συλλόγου μας.

Η νέα χιλιετία με την αίσθηση μιας νέας περιόδου, αναδεικνύει τις νέες ανάγκες, τις νέες υποχρεώσεις. Τις περιμένουμε και θα χρειασθεί να τις αντιμετωπίσουμε, όσο γίνεται πιο οργανωμένα και πιο ομαδικά.

Τώρα που βάλουμε το νερό στ' αυλάκι, μη χάσουμε τ' αυλάκι.

Για το χωριό μας υπάρχει και μια ευχάριστη διαπίστωση. Διατηρεί και χειμωνιάτικη παρουσία. Ώρες - ώρες μοιάζει θεριό που βγαίνει από το λήθαργο. Που αρνείται να παραδοθεί στην υπνηλία. Η δύναμή του αφιανή. Η ζωντανία του αξεθύμαστη.

Το καλοκαιρινό μεγαλείο δίνει τροφή και δύναμη. Κανείς δεν το παραβλέπει αυτό. Όμως στέκονται εκεί φρονουί όσοι δεν χρειάστηκε να δραπετεύσουν. Συνοδεύουν το χωριό και το προστατεύουν. "Τιμή σε κείνους που φυλάγουν Θερμοπύλες".

Η εφημερίδα και όσοι άνθρωποι την υπηρετούν, εύχονται ό,τι καλύτερο σε όλους τους χωριανούς, τους συντοπίτες και τους ανηγνώστες. Επισημαίνουν και υπενθυμίζουν τη μέχρι τώρα αποτελεσματικότητα των καλοκαιρινών εκδηλώσεων και της εφημερίδας μας, καθώς και τη γόνιμη παρουσία και παρέμβαση του Συλλόγου μας.

Το Διοικητικό Συμβούλιο χτυπάει προσκλητήριο, για την με οποιοδήποτε τρόπο αλληλεγγύη και συνεργασία όλων των συγχωριανών. Όλα τούτα ζητούν δικαίωση στις διαθέσεις σας. Να μην παραμείνουν κενά συνθήματα. Κρίνεται απαραίτητη η συστράτευση των νέων. Καλή χρονιά, καλόν αιώνα, καλή συμπόρευση στον δρόμο που άνοιξε ο Σύλλογος, που φωτίζει η εφημερίδα και διαπλάτνουν οι καλοκαιρινές μας εκδηλώσεις.

Με εκτίμηση και 2000 ευχές
το Δ.Σ.

Χριστούγεννα και 2000 ευχές

ΧΙΟΝΙΣΜΕΝΟ ΤΟ ΠΛΑΣΙΛΥΠΟ της Αγίας Παρασκευής είναι χάσμα ομορφιάς και απάλασης για τους επισκέπτες στις γιορτές των Χριστουγέννων. Μέρρες νοσταλγίας για τους Απανταχού Καϊτσιώτες.

Το χωριό μας φέτος ήταν όμορφο όσο ποτέ. Στολισμένο με τη φροντίδα του Δήμου Ξυριάδας, με φωταγωγημένο το κρημναριό του, που έμοιαζε σαν το καλύτερο χριστουγεννιάτικο δένδρο στην Ελλάδα, με τα φυσικά χριστουγεννιάτικα έλατα, στολισμένα με ιδιαίτερη φροντίδα από τον Δήμο μας και από συγχωριανούς μας, έδειχναν ένα διαφορετικό χωριό που θέλει και μπορεί να ελπίζει σε ένα καλύτερο μέλλον.

Γι' αυτό ως αφήσουμε τη μιζέρια στον προηγούμενο αιώνα και ας κάνουμε ένα καινούργιο ξεκίνημα, με τη νέα χιλιετία και αφητηρία το 2000, για ένα πρωτότυπο Δήμο, που θα πρωτοστατεί στο πανελλήνιο. Για να δώσουμε έμφαση στις ομορφιές του τόπου μας, αναδημοσιεύουμε από την "Καθημερινή", το άρθρο "Η ζωή είναι εκεί, εδώ απλώς χάνεται" του δημοσιογράφου Αντώνη Καρακούση, από τον Παλαμά Λορέντζο.

Αντιστοιχίες στο άρθρο υπάρχουν στην περιοχή του χωριού μας και του δήμου μας με τον ποταμό "Ονόχωνο", τις αρχαίες "Αγγείες" και τις ομορφιές του χωριού μας και της περιοχής γενικότερα, που κινδυνεύουν από την εγκατάληψη, τα φυτοφάρμακα, τα σκουπίδια και τα λύματα των εργοστασίων ντραματοπολιτού.

Η ζωή είναι εκεί, εδώ απλώς χάνεται

Του ΑΝΤΩΝΗ ΚΑΡΑΚΟΥΣΗ

Το οροπέδιο πάλλευκο. Το χιόνι είχε καλύψει τα πάντα. Από τις κορυφογραμμές μέχρι το μέσο του κάμπου το λευκό κυριαρχούσε. Λαμπύριζαν οι πρωινές ηλιαχτίδες, το φως εκτυφλωτικό, από την αντανάκλαση στον παγωμένο μανδύα της φύσης. Ήρεμο, ειρηνικό το τοπίο, χριστουγεννιάτικο όσο ποτέ, μετέδιδε τη γαλήνη του απέραντου. Γέμιζε την ψυχή, ελευθερώνε τον νου και γλύκαινε την καρδιά. Πρωί των Χριστουγέννων, εκεί κοντά στις πηγές του Ενιπέα, λίγο μακρύτερα από τη Φιλαδωνα και τη Μελιτέα, τα χωριά με τα αρχαιοπρεπή ονόματα, που μαρτυρούν μακρινή καταγωγή, η φύση έδινε τα πάντα. Τα δένδρα παγωμένα, με το χιόνι κρυσταλλωμένο στα γυμνά κλαδιά, ο ουρανός καταγάλανος να μη θυμίζει τη χιονοθύελλα των προηγούμενων ημερών, όλα ακίνητα, σαν να ήταν εκεί από πάντα, έτοιμα να γοητεύσουν τον καθένα. Αριστερά και δεξιά από το ποτάμι οι ιτιές γερμένες, τα πλατάνια α-

γέρωχα και οι βελανιδιές με λίγα ξεχασμένα φαιοκόκκινα φύλλα, σε καλούν να πας κοντά. Να δεις, να ακούσεις το φύσημα του παγωμένου αγέρα, να νιώσεις το κελάρισμα του νερού, να πατήσεις το χιόνι, που σκεπάζει τα πεσμένα φύλλα, να περπατήσεις ανάλαφρα, να νιώθεις πως πετάς. Να ξεφύγεις, να γίνεις ένα με τα πουλιά, που σκίζουν τον αγέρα, κεληδούν, σπάνε τον πάγο και κάνουν τον τόπο ακόμα ομορφότερο. Ήταν και το χιόνι, το κρύο, που τα ξεσήκωσε και τα έφερε στο ποτάμι, εκεί που ξεμύτιζε κανένα κομμάτι γης. Σμήνη σπουργιτιών, να τιβίζον ακατάπαυστα, κορυδαλλοί - κατσιλιέροι για τους ντόπιους - να ορθοπετάνε και το λοφίο να ξεχωρίζει, κοκκινολαίμηδες φουσκωτοί και όμορφοι να πετάνε από θάμνο σε θάμνο για κανένα σπόρο, κοτσύφια γλυκόφωνα με τις κιτρινωπές μύτες, φλώροι πανέμορφοι και καρδερίνες μούσες να κεληδούν και να ξεσηκώνουν το πρωινό. Κίσσεσ πεταχτές και σουσουράδες λυγρές να γλυκοπατούν στις όχθες του Ενιπέα μια και τύχει κάτι.

Και μαζί σε κανένα κορμό, σε καμιά κορφή, το αρπαχτικό γεράκι να παραμονεύει το θήραμα.

Να ρίχνει βλέμματα επιθετικά στους απρόσκλητους περαστικούς, που ταραζουν την ισορροπία της περιοχής, να ανοίγει τις φτερούγες και να αργοπετά όλο χάρη και σιγουριά μέχρι το επόμενο δένδρο. Και εκεί στη μέση του κάμπου, ένα απομεινάρι δάσους από βελανιδιές. Περίπου χίλια δένδρα, πυκνά το ένα δίπλα στο άλλο, σε πάνε αλλού. Εξ αυτού του λόγου γλίτωσαν στην εποχή της ξεχέρωσης και της αύξησης των καλλιεργούμενων αιώνων, έρχονται να συμπληρώσουν την εικόνα. Και έτσι ήταν όλα εκεί να βεβαιώνουν το μεγαλείο της φύσης, να κλονίζουν την πίστη μας για τον πολιτισμό μας τον αδηφάγο που κατατρώει τη μία μετά την άλλη αυτές τις γωνιές της ειρήνης, της γαλήνιας και φυσικής, χωρίς επεμβάσεις και φτιασιδώματα δημιουργίας. Είναι οι εικόνες τόσο δυνατές, τόσο έντονες τόσο νοσταλγικές όταν φεύγουν, που ταλαντεύουν και

ΕΙΣΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΟ ΧΩΡΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΔΗΜΟ ΜΑΣ

Το χωριό μας και ο Δήμος μας

Ο ΤΕΛΕΥΤΑΙΟΣ ΧΡΟΝΟΣ του 20ού αιώνα ήταν το 1999, το οποίο πέρασε με το χωριό μας να συμμετέχει στον Δήμο Ξυνιάδος. Βέβαια, ο ένας χρόνος είναι πολύ λίγος για να εξαχθούν ασφαλή συμπεράσματα για το αν υπήρξε πρόοδος. Δεν μπορούμε όμως να μην αναφέρουμε ότι με την παρέμβαση του Δήμου λύθηκε το πρόβλημα των σκουπιδιών. Ανοίχθηκε καινούργια πομόνα ύδρευσης στη θέση "Χατζή Βρύση" δίπλα στην παλιά πομόνα, η οποία μπαζώθηκε, ανοίχθηκαν οι σούδες και χαλικοστρώθηκαν αγροτικοί δρόμοι.

Η εφημερίδα μας στην προσπάθειά της να ενημερώσει τους συγχωριανούς μας και τους συνδημότες μας, για τα έργα που γίνονται και για τα προβλήματα του χωριού μας και του δήμου μας, δημοσιεύει όσα γνωρίζει, αφού δεν υπάρχει καμιά υπεύθυνη ανακοίνωση για την εφημερίδα μας από την πλευρά του Τοπικού Συμβουλίου του χωριού μας, αλλά και του Δήμου Ξυνιάδος, παρά το γεγονός ότι ζητήσαμε από τον δήμαρχο, τον αντιδήμαρχο και τον πρόεδρο του Δημοτικού Συμβουλίου να μας ενημερώσουν για το οργανόγραμμα των υπηρεσιών και για τον απολογισμό των έργων και εργασιών του χρόνου που πέρασε. Ελπίζουμε ότι ο δήμος θα έδειχνε προθυμία σε μια συνεργασία με την εφημερίδα μας για να ενημερώνει τους δημότες και για να προβάλλει το επελεούμενο έργο του δήμου, καθώς και τα προβλήματά του. Όμως παρά την προθυμία του δημάρχου, του αντιδημάρχου και του προέδρου του Δημοτικού Συμβουλίου, δεν είχαμε μέχρι σήμερα καμιά ενημέρωση. Ας ελπίσουμε όμως στο μέλλον και στο 2000.

Αιμοδοσία 8ης Αυγούστου 1999

Η ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΑ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΜΑΣ να γίνεται αιμοδοσία κατά τη διάρκεια των εκδηλώσεων και ειδικά την Κυριακή του πρωί, αποσκοπεί στο να δίδεται η ευκαιρία σε περισσότερους συγχωριανούς μας να δώσουν αίμα στην Τράπεζα αίματος του Συλλόγου μας και να συμβάλουν στην εξυπηρέτηση των αναγκών των πασχόντων συγχωριανών μας. Όμως, παρά τις εκκλήσεις μας, η ανταπόκριση ήταν μικρή και μόνο από τους ίδιους μόνιμους, σχεδόν, αιμοδότες.

Πιστεύουμε ότι όλοι όσοι μπορούν να δώσουν αίμα έχουν υποχρέωση να ανταποκρίνονται στο κάλεσμα των πασχόντων, στη θέση των οποίων μπορεί να βρεθούμε όλοι κάποια στιγμή της ζωής μας.

Ο Σύλλογός μας πάντως διατηρεί ένα μεγάλο απόθεμα αίματος, πλέον των 100 φιαλών, και ανταποκρίνεται με προθυμία και χωρίς εξαιρέσεις. Ελπίζουμε αυτό να το καταλάβουν όλοι και να μη προσπαθούν κάποιοι να διαστρεβλώνουν την αλήθεια και την πραγματικότητα.

Τιμώντας τους αιμοδότες της 8ης Αυγούστου 1999 δημοσιεύουμε παρακάτω τα ονόματά τους, για να τους μιμηθούν κι άλλοι συγχωριανοί μας:

1) Παπαδοκοτσώλης Δημήτριος, 2) Πέτρου Αναστασία του Χρ., 3) Πέτρου - Οικονόμου Βούλα, 4) Τριαντόπουλος Γιώργος, 5) Δασκαλοπούλου Λίτσα, 6) Δασκαλοπούλου (Κοκάλα) Φρόσω, 7) Μπουλούζος Απόστολος (Ιωάννου), 8) Βασικώστα Ελένη, 9) Ψαλλίδα Θάλεια, 10) Μόσχος Νικόλαος του Δημητρίου, 11) Σαρτάσογλου Παύλος, 12) Θανασιά Γεωργία του Νικολάου, 13) Θανασιάς Νικόλαος, 14) Παπακωνσταντίνου Γιώργος, 15) Γιαννακάκη Χαρίκλεια, 16) Τσιάνγκα Θάμν.

Απάντηση σε δημοσίευμα

Η ΚΙΝΗΣΗ ΝΕΩΝ ΚΑΪΤΣΑΣ, με επιστολή της απαντάει σε σχετικό δημοσίευμα της εφημερίδας μας στο 39ο φύλλο της, που όποια δεν δημοσιεύουμε, καθώς και θεωρούμε ανώνυμη, σκωφαντική, υβριστική μη ανταποκρινόμενη στην αλήθεια και στην πραγματικότητα του δικού μας δημοσιεύματος και θίγει τον Σύλλογό μας.

Η εφημερίδα μας "Καΐτσα" είναι ευχαριστημένη καθ' όσον το μικρό δημοσίευμα τάραξε την αδράνεια και ενεργοποίησε τους νέους, οι οποίοι οργανώθηκαν και εξέλεξαν το προεδρείο τους.

Το δημοσίευμα της εφημερίδας μας, αφού περιγράφει την υπάρχουσα κατάσταση, προτείνει στους νέους να οργανωθούν και να συνεργασθούν με τους φορείς του χωριού μας.

Όμως με την επιστολή τους μας αδικούν: Θεωρούν ότι η προσφορά μιας σκακιέρας δεν σημαίνει τίποτα γι' αυτούς. Ξεκινούν όλες τις άλλες προσφορές του Συλλόγου και του "συγχωριανού" τους γι' αυτούς. Ξέχασαν το γιγέδο μπόσκει, το χορευτικό, την αφιερωμένη βραδιά των εκδηλώσεων στους νέους του χωριού με τη ρεμπέτικη κομπανία, το Δραγούνιο και Ελευθέριο βραβείο, τους αθλητικούς αγώνες, τον αγώνα φουτανελοφόρων και πολλά άλλα. Δεν πειράζει όμως, αφού η μοίρα όλων προσφέρουν είναι η ίδια. Ο "συγχωριανός τους" δεν τους κατηγορήσει, αντίθετα περιέγραφε μια πραγματικότητα, όπως την έζησε ο ίδιος και όπως τη διηγήθηκε ο ιερέας του χωριού μας για να προλάβει τα χειρότερα. Βέβαια, η αντίδραση των νέων επιβεβαιώνει το δημοσίευμα και αυτό είναι για μας επτυχία, αφού μάλλον προλαβαί-

νει τις εξελίξεις.

Κάποιοι βέβαια μπορεί να δώσουν διαφορετική ερμηνεία, όμως η διαφορετική άποψη δεν βλάπτει, βοηθάει τον διάλογο, που αποτελεί τη βάση της δημοκρατίας.

Ο Σύλλογός μας και η εφημερίδα μας "Καΐτσα", προσβλέπουν πάντοτε στη βελτίωση των συνθηκών ζωής στο χωριό μας, το οποίο έχει και τη δική σας ανάγκη, αφού σεις είστε η ψυχή του, η ζωή του και το μέλλον του. Γι' αυτό οργανωθείτε, συνεργασθείτε μαζί μας και με τους άλλους φορείς και δουλέψτε για το μέλλον του χωριού μας που σας ανήκει ολοκληρωτικά. Αναλάβετε τις ευθύνες σας και αν είναι δυνατόν και την οργάνωση των πολιτιστικών εκδηλώσεων και όλοι μας θα σας βοηθήσουμε. Προσοχή όμως στις αποφάσεις σας. Πρέπει να είναι καλοπροαίρετες και όχι υποκινούμενες. Από μέρους μας θα κάνουμε ό,τι είναι δυνατόν για σας.

Όσον αφορά τα χρήματα που πλήρωσαν για την κατασκευή του μπόσκει συγχωριανοί μας τα αναλύουμε για μια φορά ακόμη για όσους τυχόν δεν τα διάβασαν αλλά και για τυχόν κακόπιστους: Ο Σύλλογός μας από την κληρονομιά του Γιώργου Λευτεριά πλήρωσε 870.000 δρχ., και οι Αφοί Ψαλλίδα 400.000 δρχ. για τη χαλικοστρώση και για την τοποθέτηση των μπασκετών, ο συγχωριανός μας Νίκος Παπαϊωάννου ανέλαβε τα ασφατικά, ο συγχωριανός μας Κώστας Κούτσικας αγόρασε τις μπασκέτες και οι Αφοί Θανάσης και Παύλος Δραγάνης ανέλαβαν την κατασκευή της περίφραξης με το ποσό των 400.000 δρχ., το οποίο όμως δεν το έδωσαν, αφού η περίφραξη δεν έγινε, επειδή περιμένουμε να ολοκληρωθεί το έργο από την Κοινότητα με ό,τι αυτή νομίζει ότι πρέπει να γίνει στο γύρω χώρο.

Ο Σύλλογός μας είχε ως σκοπό να φροντίσει να κατασκευασθεί πίστα στην ανατολική πλευρά του χώρου και παιδική χαρά στη δυτική πλευρά. Ακόμη να γίνουν κερκίδες, από την πλευρά του σχολείου και να ενωθεί ο όλος χώρος με τον κήπο του σχολείου. Με λίγα λόγια, να γίνει ένας χώρος αναψυχής κυρίως για τους νέους που να αποτελεί πρότυπο για τον δήμο μας. Όμως, η όλη διαδικασία σταμάτησε από τον Σύλλογό μας, καθ' όσον ανέλαβε η κοινότητα για την περαιτέρω αξιοποίηση...

Αυτά για σας τους νέους και σας διαβεβαιώνουμε ότι το μοναδικό κίνητρό μας είναι να βοηθήσουμε το χωριό μας. Γι' αυτό σας καλούμε τώρα που οργανωθήκατε να συμπαραταχθείτε χωρίς υστεροβουλία στον αγώνα για να προλάβουμε τα χειρότερα που απειλούν το χωριό μας και όλους μας. Καλό όμως είναι να μάθουν οι συγχωριανοί μας το προεδρείο της Κίνησης Νέων, το οποίο μέχρι στιγμής δεν το γνωρίζουμε, για να το ανακοινώσουμε στην εφημερίδα μας "Καΐτσα".

Συνδρομές

(2101) Γεώργιος Καρανούτσος 5.000, (2103) Αθανάσιος Παπαδοκοτσώλης 5.000, (2104) Κων/νος Καναπίτσας 2.000, (2105) Νίκος Καρασίκης 5.000, (2106) Στέλιος Παπαγεωργίου 2.000, (2107) Κων/νος Μάρος 5.000, (2108) Ελένη Μπιστώνη - Καραδίμα 20.000, (2109) Απόστ. Αθ. Αποστολόπουλος 2.000, (2110) Μαρία Θωμά Κουτριμπάνου 5.000, (2111) Θεόδωρος Χατζηαργύρης 5.000, (2112) Μιλτιάδης Παπαδοκοτσώλης 2.000, (2113) Αικατ. Αντων. Γκαμπίτσιου - Ρούσσου 5.000, (2114) Αθαν. Αντ. Γκαμπίτσιος 5.000, (2115) Μαρία Αποστ. Γκαμπίτσιου 5.000, (2116) Μαρία Κουτριμπάνου - Ντουσγου 3.000, (2117) Γεωργία Ψαλλίδα 3.000, (2118) Γιάννης Κλασίνης 1.000, (2119) Σοφία Ριζάκη 5.000, (2120) Βάγια Νεραντζή 1.000, (2121) Γεώργιος Ιωάν. Πατριδής 3.000, (2122) Ξενοφών Πέτσος σύζ. Νίκης Παπαδοκοτσώλη 5.000, (2123) Ευαγγελία Καπέτ 5.000, (2124) Ευάγγελος Δημ. Μακρής 5.000, (2125) Νικήτας Γρανίτσας 5.000, (2126) Σουλτάνα Ρεμπάκος 2.000, (2127) Κούλα Παπαδοκοτσώλη - Αγαπητού 5.000.

Η ντοπιολαλιά μας

Συνέχεια Α

Αντριάς = Δεκέμβρης*

Απαγαδιάζει = σταματάει ο πόνος (έβαλα λίγο τσίπρρο κι μ' απαγάδιασι)

Απαγγερό = μέρος που δεν το πιάνει ο αέρας (απάγγειο - απαγγειάζω)

Απίστωμα = πεσμένο μπρούμυτα

Απιστομάω ή απστομάω = ρίχνω κάποιον κάτω

Άπλα = ευρυχωρία

Απόδετος = ξεπόλυτος

Αποκούμπι = στήριγμα

Απόρρημα = καχεκτικό παιδί, νεκρό έμβρυο

Απορρίχνω = αποβάλλω το έμβρυο

Αποσταίνω = κουράζομαι

Αποσταμάρα = κούραση

Αποφορά = άσχημη μυρωδιά

Αποχτάω = γεννάω παιδιά (Η Γιώργινα — η γυναίκα του Γιώργου — απόχτσι πιδί, και φυσικά όταν λέγανε πιδί εννοούσαν αγόρι και όταν η Γιώργινα απόχταγε θηλυκό, λέγανε απόχτσι κουρίτσι μί του συμπάθειου ή μιτά συγχουρήσεως).

Αράδα = σειρά, γραμμή (κι αν είσαι και Παπάς με την αράδα σου θα πας)

Αργάζω = σιτεύω, χτυπώ, κατεργάζομαι δέρμα ζώου

Αργεύω = αραιώνω (όσο αργέβνι τα σκόρδα τόσο χοντραίνω)

Αρίδα = τρυπάνι, πόδι (έσπασι την αρίδα)

Αρμακάς = λιθαροσωρός

Αρνάρι = λίμα για τρόχιμα

Αστομώνω = χάνω την κόψη μου

Αστοχάω = ξεχνώ

Αυγατίζω = αυξάνω

Αυφαντής = αράχνη

Αφαντιασμένος = ψωροπερήφανος, κακότροπος

Αχάλαγος = ανεπρόκοβος

Αχαμνός = αδύνατος

Αψύς = οξύθυμος, νευρικός

Αλούκος = ο τελευταίος, ο έσχατος

Δ.Γ. Μπουλούζος

Το δάσος του χωριού μας

Συνέχεια από το προηγούμενο

Η όλη διαχείριση του δάσους του χωριού μας γίνεται με χωριστικές μελέτες που συντάσσονται από ειδικούς επιστήμονες δασολόγους και δασοπόνους, κάθε πέντε χρόνια και ισχύουν για μια 5ετία.

Η πρώτη διαχειριστική μελέτη συνετάγη τον Δεκέμβριο του 1912 από τον τότε επιθεωρητή Δασών Θεσσαλίας κ. Κοκκίνη.

Η δεύτερη διαχειριστική μελέτη συνετάγη τον Απρίλιο του 1928 από τον τότε δασάρχη Καρδίτσας Ανδρέα Βασιλόπουλο για την 5ετία 1928-1933.

Η τρίτη διαχειριστική μελέτη έγινε το 1937 από τον δασάρχη Καρδίτσας Δημ. Γκίκα και εγκρίθηκε με την αριθμ. 177764/π.έ./19.2.1928 αρχική Διαταγή του υπουργείου Γεωργίας, η οποία τροποποιήθηκε με την αριθμ. 66088/30.7.1941 Διαταγή του υπουργείου Γεωργίας.

Η τέταρτη έγινε το 1954 από τον ιδιώτη δασολόγο Μιχ. Παπαβασιλείου για την 5ετία 1954-1959.

Η πέμπτη το 1959 από τον Μιχ. Παπαβασιλείου για την 5ετία 1960-1965.

Η έκτη από τον Μιχ. Παπαβασιλείου για την 5ετία 1966-1970.

Η έβδομη από τον Μιχ. Παπαβασιλείου για την 5ετία 1971-1975. Η έγκριση της έβδομης διαχειριστικής μελέτης έγινε με την αριθμ. 119451/1416/2.11.1971 Διαταγή του υπουργείου Γεωργίας, η οποία απαγόρευε τη βοσκή σε ετεροδημότες κτηνοτρόφους.

Την όγδοη διαχειριστική μελέτη συνέταξε ο ίδιος δασολόγος Μιχ. Παπαβασιλείου, ο οποίος αυτή τη φορά έλαβε σοβαρά υπ' όψη του όλες τις προτάσεις τις δικές μου, οι οποίες έγιναν με την εν λευκώ εξουσιοδότηση του προέδρου της κοινότητας Ιωάννη Μόσχου, και οι οποίες έκαναν τομή στη διαχείριση

Του Δημ. Παπαδοκοτσώλη Δασοπόνου

του δάσους, εγκρίθηκαν από το υπουργείο Γεωργίας, παγιώθηκαν έκτοτε, εξακολουθούν να ισχύουν και σήμερα και απέδωσαν μεγάλα οικονομικά οφέλη στην κοινότητα τα έτη 1978 και 1979, αλλά και στα επόμενα χρόνια μέχρι σήμερα. Βέβαια, η διαχείριση του δάσους είναι δυνατόν να βελτιωθεί περισσότερο και να δημιουργήσει μεγαλύτερα έσοδα για το χωριό μας, και να βάλει τάξη στην καυσόξυλευση και στη βοσκή. Όμως για να γίνει αυτό χρειάζονται σωστές προτάσεις της κοινότητας προς τον ιδιώτη δασολόγο κατά τη σύνταξη της διαχειριστικής μελέτης, οι οποίες για να γίνουν απαιτούν ειδικές γνώσεις.

Το θέμα στην προκειμένη περίπτωση δεν είναι να διαφωνούν στο Τοπικό Συμβούλιο για το ποιος ι-

διώτης δασολόγος θα αναλάβει τη σύνταξη της διαχειριστικής μελέτης της επόμενης 5ετίας για να εισπράξει το υπερβολικό ποσό των 7.000.000 περίπου, αλλά να κατατεθούν σωστές προτάσεις που να εξυπηρετούν τα συμφέροντα της κοινότητας, πράγμα που μετά το 1980 δεν έγινε για το δάσος του χωριού μας.

Η ένατη διαχειριστική μελέτη συνετάγη το 1984 από τον ιδιώτη δασολόγο Γ. Γκόφα, ο οποίος τη συνέταξε με απαίτηση της κοινότητας για τη 10ετία 1984-1993. Όμως η διαχείριση ήταν χαλαρή και δεν απέδωσε τα αναμενόμενα.

Η δέκατη και εν ισχύει διαχειριστική μελέτη για την 5ετία 1995-1999 συνετάγη από τον ιδιώτη δασολόγο Λάμπρο Μπασδέκη και εγκρίθηκε με την αριθμ. 2099/30.7.96 απόφαση της Διεύθυνσης Δασών Φθιώτιδας.

Συνέχεια στο επόμενο

ΚΑΪΤΣΑ

Τριμηνιαία Εφημερίδα του Συλλόγου των Απανταχού Καϊτσιοτών

Διεύθυνση Πατησίων 4 Τηλ.: 38.19.693

ΑΘΗΝΑ: 106 77

Υπεύθυνος Σύνταξης Δημήτρης Παπαδοκοτσώλης

Συντακτική Επιτροπή Κασσιανή Σαμαρά Σοφία Ελευθερίου Λεων. Παπαδοκοτσώλης

Επιμέλεια

Γ. Χρυσοβιτσιάνος

Εκδοτική παραγωγή

MEMΦΙΣ Α.Ε.

Τηλ.: 52.40.728

Fax: 52.24.556

Σωκράτους 23

ΑΘΗΝΑ 105 52

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΝΕΑ

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

- Η Εύη Παπαδοκοτσάλη σύζ. Μιχ. Μαγουλά γέννησε το πρώτο παιδί τους (αγοράκι) στις 17.10.1999.
- Η Σόνια σύζ. Ιωάν. Β. Παλλίδα γέννησε το δεύτερο παιδί τους (αγοράκι).
Να σας ζήσουν.

ΒΑΠΤΙΣΕΙΣ

- Η Μαρία Αντων. Σπουριά και ο σύζυγός της Γεώργιος Τσακαρώνης βάπτισαν το δεύτερο παιδί τους στις 26.6.1999 στην εκκλησία της Παναγίας Θεοτόκου στον Άγιο Στέφανο Αττικής και το ονόμασαν Αντώνη.
Να σας ζήσει.

ΑΡΡΑΒΩΝΕΣ

- Ο Δημήτριος Χρ. Κούνσολας, γιος της Νίκης Παπαδοκοτσάλη και η Γιάννη Σωτ. Γερονικολού, από το Λαφίσιο Λειβαδιάς, έδωσαν αμοιβαία υπόσχεση γάμου στις 3.7.1999.
- Η Ευαγγελία Ελ. Δελλή και ο Μανώλης Καλύμνιος από τη Θεσσαλονίκη, έδωσαν αμοιβαία υπόσχεση γάμου στις 4.9.1999.
Καλά στέφανα.

ΓΑΜΟΙ

- Ο Γιάννης Χρ. Πέτρου και η Θεοδώρα Γεωργ. Τριαντοπούλου στις 23.10.1999 στον Άγιο Νικόλαο Μακρυρράχης.
- Ο Κων/νος Μάρως και η Μαντώ Καλλιβαίου στις 6.11.1999 στον Ι. Ν. Αγ. Κων/νου Γλυφάδας.
- Ο Παναγιώτης Βασίλ. Αποστολόπουλος, γιος της Τασίας Γ. Παπαδοκοτσάλη, και η Καρολίνα - Κωνσταντίνα Σουλιώτη στις 27.11.1999 στον Ι. Ν. Γενέσεως της Θεοτόκου Νίκαιας.
Να ζήσετε ευτυχισμένοι.

ΘΑΝΑΤΟΙ

- Πέθανε η Βασιλική Τασούλη - Δημοπούλου από το Περιβόλι, ετών 42, στις 3.11.99.
- Πέθανε η Βασιλική Τριανταφύλλη, σύζ. Ανδρέα Γκαραβέλλα, ετών 92, στις 22.20.1999. Η κηδεία της έγινε στην Αθήνα.
- Πέθανε ο Γεώργιος Μαντάς του Νικολ., ετών 89, την 1.11.1999. Η κηδεία του έγινε στη Μακρυρράχη.
- Πέθανε ο Γεώργιος Κόκκινος, ετών 92, στις 6.11.1999. Η κηδεία του έγινε στη Μακρυρράχη.
- Πέθανε ο Κων/νος Δημ. Σπουριάς, ετών 75, στις 3.12.1999. Η κηδεία του έγινε στη Μακρυρράχη.
- Πέθανε ο Γεώργιος Γρανίτσας, ετών 78, στις 14.12.1999. Η κηδεία του έγινε στη Μακρυρράχη.
- Πέθανε η Χρυσούλα Γεωργ. Τσικοπούλου, ετών 84, στις 15.12.1999. Η κηδεία της έγινε στη Μακρυρράχη.
- Πέθανε ο Δημήτριος Χρ. Κυρελής, ετών 90, στις 27.12.1999. Η κηδεία του έγινε στη Μακρυρράχη.

Τα θερμά μας συλλυπητήρια.

Έφυγε και ο μπαρμπα-Γιώργος ο Κόκκινος, ο παραλίγο αιωνόβιος, ο δουλευτής, ο ακούρατος, ο καλός οικογενειάρχης. Έχασε τη σύντροφό του τη θεία Γιώργαινα. Βαρύς ο πόνος μα αβάσταχτος έγινε όταν έχασε την αγαπημένη κόρη του την Αντιγόνη. Ο λαός μας λέει ότι δεν υπάρχει χειρότερο σ' έναν γονιό από το να κηδεύει το παιδί του. Αυτό έπαθε και ο μπαρμπα-Γιώργος. Λύγισε και κατηφόρισε να βρει τους δικούς του και τον φίλο του τον μπαρμπα - Σιούλα Δελη. Ας είναι ελαφρύ το χώμα που σε σκεπάζει μπαρμπα-Γιώργο. Θα σε θυμόμαστε πάντα σαν έναν έντιμο, πράο και καλοκάγαθο άνθρωπο.

Ελευθέριος Αθ. Δελής

Η ζωή είναι εκεί, εδώ απλώς χάνεται

Συνέχεια από τη σελ. 1

τον πιο δογματικό υπερασπιστή της πολύβουης ζωής των πόλεων. Είναι τα σήματα της φύσης τόσο διεγερτικά, τόσο ζωογόνα, που θα ξεσήκωναν ακόμη και τον πιο αλλοτριωμένο αστό, που νομίζει ότι ζει καταναλώνοντας χωρίς συστολή σ' αυτή την τερατούπολη ό,τι ξέμεινε στον κόσμο. Είναι εκεί που ο καθείς αρχίζει να αμφιβάλει για την καθημερινότητά του τη βασανιστική, για την ταραγμένη από τους θορύβους, τη ρύπανση, το άγχος και τις υποχρεώσεις της ζωής του. Είναι εκεί που νιώθεις πραγματικά τι έχεις και τι χάνεις. Ή τέλος πάντων τι αγνοείς, τι έχεις ξεχάσει με τα χρόνια ή το λιγότερο για ποια αδιαφορείς. Εξεγείρεται εκεί η ίδια η ύπαρξή μας. με τη σκέψη και μόνο ότι αυτός ο τόπος σε λίγα χρόνια μπορεί να είναι νεκρός, πληγωμένος από την παρουσία μας και την υπερεκμετάλλευση του φυσικού κεφαλαίου, σε πιάνει τρέλα. Αντιλαμβάνεται ο καθείς την απώλεια, το μέγεθός της και τις συνέπειές της.

Ρύπανση, φυτοφάρμακα, σκουπίδια, λύματα του πολιτισμού μας, φωτιές, επεμβάσεις, παραγωγικές δραστηριότητες, ξεδεύουν το κεφάλαιο

της φύσης. Απογυμνώνουν το περιβάλλον, αφαιρούν συνεχώς, περιορίζουν εντέλει τη ζωή μας. Την ασχημαίνουν, την κάνουν ολοένα και πιο γκριζα, περισσότερο θολή. Αφαιρούν το χρώμα, το φως, τη ζεστασιά, τη χαρά, καθιστούν τη ζωή ψυχρή και ανάποδη. Και ο άνθρωπος χάνει συνεχώς, κλείνεται ολοένα και περισσότερο, αυτοπεριορίζεται για να κλειστεί στο τέλος στον μυστικοπαθή και σκοτεινό εσωτερικό του κόσμο, που τον ταραίζει, τον μεταβάλλει, τον μετατρέπει σε ψυχολογικό ράκος.

Τούτη η πορεία, της συνεχούς και αδυσώπητης καταστροφής, πρέπει να σταματήσει τουλάχιστον εδώ. Να μην έχει συνέχεια. Και δεν είναι τούτο έργο μόνο της πολιτείας ή της οποιας κυβέρνησης. Έχουμε όλοι ευθύνη και συμμετοχή στη συντελούμενη καταστροφή. Και δεν μπορούμε να μένουμε απαθείς παρατηρητές. Υπάρχουν τρόποι, υπάρχει εμπειρία διεθνώς. Αλλού οι πολίτες αυτενεργούν. Παίρνουν την υπόθεση της προστασίας του περιβάλλοντος στα χέρια τους. Αυτοοργανώνονται. Αναπτύσσουν εθελοντικό έργο. Κινούνται, θυσιάζουν χρόνο και υποχρεώσεις για να διαφυλάξουν τη ζωή τη δική τους και των παιδιών τους.

Η ΣΤΗΛΗ ΤΟΥ ΙΣΤΟΡΙΚΟΥ

Η Καΐτσα μέσα απ' την ιστορία της Ρεντίνας και των Αγράφων στα χρόνια της Τουρκοκρατίας

Συνέχεια του προηγούμενου

Συνεχίζοντας την έκθεση των ιστορικών πληροφοριών από το βιβλίο του Γ. Οικονόμου "Η Ρεντίνα των Αγράφων και τα Μεταβυζαντινά της Μνημεία" επαναλαμβάνουμε ότι μετά τη Συνθήκη του Ταμασίου (1525), που δόθηκε αυτονομία στα Άγραφα και αναπτύχθηκε η τοπική αυτοδιοίκηση σ' αυτά, η Ρεντίνα έγινε πρωτεύουσα αυτών. Εκεί συνερχόταν η δημογεροντία των Αγράφων και επιλαμβάνονταν θεμάτων, που αφορούσαν όλη την περιοχή, συνεπώς και την Καΐτσα. Δραστήριοι και φιλογενείς άνδρες διακρίθηκαν εκεί, όπως ο Μαυροειδής, ο Λάμπογλου, ο Κων. Ζαχαράκης μέχρι το 1775 διοικητής Αγράφων. Μετά από τον Ζαχαράκη, ανέλαβε ο αξιόλογος Δημήτριος Τσολάκογλου, σπουδαίου το σπίτι φιλοξενήθηκε ο Αλή Πασάς για τρεις μέρες το 1817. Η οικογένεια Τσολάκογλου έπαιξε σημαντικό ρόλο κάποιες ιστορικές στιγμές σε πανελλήνια κλίμακα.

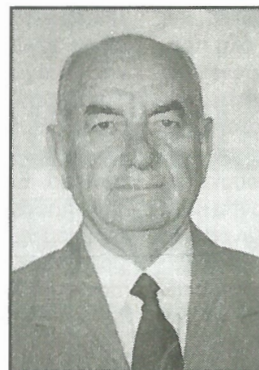
Από πλευράς εκκλησιαστικής όλη η περιοχή των Αγράφων, συνεπώς και η Καΐτσα υπαγόταν στην επισκοπή Λιτζάς και Αγράφων μέχρι το 1719. Από τότε και μέχρι της προσαρτήσεως της Θεσσαλίας, τα Άγραφα υπάγονταν στην επισκοπή Θαυμακού, με έδρα παρά τον Δομοκό.

Σύμφωνα με ένα χειρόγραφο της Εθνικής Βιβλιοθήκης το 1657 έγινε στη Μονή της Ρεντίνας εκλογή ως επισκόπου Λιτζάς και Αγράφων του Ιακώβου, δασκάλου, που πριν δίδασκε στο Καρπενήσι ως διάδοχος του διδασκάλου του Γένους Ευγενίου Γιαννούλη του Αιτωλού. Όπως είπαμε, όμως, και τότε η Μονή Ρεντίνας ανήκε στην επισκοπή Θαυμακού. Από το 1881 όμως η περιοχή των Αγράφων ανήκε πλέον στη Μητρόπολη Θεσσαλιώτιδος και Φαναρίου.

Το μοναστήρι της Ρεντίνας κτίστηκε τον 9ο ή 10ο αιώνα, σύμφωνα με τις κτιτορικές επιγραφές. Έγινε η πρώτη ανακαίνιση το 1579 επί ηγουμένου Δαμασκηνού και η δεύτερη το 1640 με συνδρομή των κατοίκων των Αγράφων, αλλά και Καϊτσωτών, καθώς και του Μόσχου Στραβοένογλου, εμπόρου στις παραδουνάβιες ηγεμονίες, αρχιερατεύοντος Ζαχαρίου και ηγουμενεύοντος Θεονά, ιερομονάχου.

Η ανιστόρηση του ναού είναι έργο του ζωγράφου Ιωάννου, και ολοκληρώθηκε με τη συνδρομή του άρχοντος Φράγκου και ηγουμένου Θεονά το 1662. Το μοναστήρι αυτό πολλά προσέφερε και στην παιδεία του Γένους. Μετόχια της Μονής Ρεντίνας ήταν στο Κατάχλωρο, κοντά στην Ανάβρα (Τσαμάσι), στο Σμόκοβο, στον Δομοκό, στην Τσούκα κ.ά., καθώς και στη Ρωσία. Το μοναστήρι αυτό λόγω της ευφορίας του πολλά προσέφερε στη διαφύλαξη των παραδόσεων, της θρησκείας και της εθνικής συνειδήσεως.

Σώζεται ακόμη και το "κρυφό

Του ΔΗΜ. Γ. ΚΟΥΤΡΟΥΜΠΑ
Δρα Ιστορίας
Γεν. Επιθεωρητή Μ.Ε.

σχολεϊό" της Μονής. Ο καθηγητής της Βυζαντινής Αρχαιολογίας Ορλάνδος λέγει ότι "πέριξ της Ι. Μονής Ρενδίνης συνησπίσθησαν ευσεβείς χριστιανοί και γενναίοι αρματωλοί κατά τους ζοφερούς αιώνες της δουλείας.

Τον ΙΗ' αιώνα εκεί υπήρχε σχολή, στην οποία κατά το 1757 δίδαξε ο επιφανής δάσκαλος Παπαδημήτρης, στον οποίο απήλυθε επιστολή ο

εκ Ζαγοράς καταγόμενος Οικουμενικός Πατριάρχης Καλλίνικος Δ'. Εκεί δίδασκον ακόμη και η λατινική γλώσσα.

Γι' αυτό και ο Μητροπολίτης Θεσσαλιώτιδος Ιεζεκιήλ έλεγε ότι "οι εν τη Μονή Ρενδίνης ενδιαιτόμενοι είχαν γνώσιν και της θύραθεν κλασικής παιδείας".

Το 1789 ο Δημ. Τσολάκογλου ανεκαίνισε τον ναό του Αγ. Γεωργίου. Από την αδελφότητα της Μονής Ρενδίνης προερχόταν και ο αρχιερέυς Νέων Πατρών (Υπάτης) Ιερόθεος (1756-1762). Αδελφός της Μονής ήταν και ο αρχιερέυς Αχριδών της Σερβίας Δοσίθεος που χειροτονήθηκε το 1796 από τον οικουμενικό πατριάρχη Καλλίνικο.

Από όσα είπαμε μέχρι τώρα σχετικά με την Ιερά Μονή Ρεντίνας και την περιοχή της, μπορούμε να συμπεράνουμε μερικά πράγματα και για την πνευματική και κοινωνική κατάσταση της Καϊτσας του καιρού εκείνου.

Συνεχίζεται

Τιμώντας ένα φίλο

Ανάμεσα στους μόνιμους κατοίκους του χωριού μας, είναι και ένας που από το 1954 μέχρι σήμερα προσφέρει ακούραστα τις υπηρεσίες του σε όλους εμάς απαιτητικούς και μη. Είναι ο Γιώργος ο Μπουλούζος ο γνωστός σε όλους μας "Γιωργούλης".

Παιδί ορφανό και απροστάτευτο, και κατάφερε με την εργατικότητα του και την τιμιότητά του να βγει από την φτώχεια και τη μιζέρια να κάνει οικογένεια και να προκόψει.

Το μεγάλο όμως κεφάλαιο είναι η επί 45 και πλέον χρόνια θητεία του στην ταβέρνα. Πάντα ακούρατος, περιποιητικός, γελαστός, μερακλής, κοινωνικός, αεικίνητος να προσφέρει χαρά, εκλεκτούς και γνήσιους μεζέδες στους φίλους πελάτες.

Το 1955 αν θυμάμαι καλά, ανοίγει το καφενείο του Μιλτιάδη του Καραγιώργου. Χρόνια δύσκολα, φτωχά μα και ανέμελα. Μας σέρβριε ούζο με μεζέ ντομάτα και αγγουράκι, αλλά με τον τρόπο τον δικό του, τον ξεχωριστό που τα πρόσφερε, εμείς νομίζαμε ότι πίναμε νέκταρ και τρώγαμε αμβροσία. Ήταν βέβαια και τα τραγούδια που έπαιζε το γραμμόφωνο λαϊκά και δημοτικά άσματα αξέχαστα και χλιτροτραγουδισμένα που μας ανέβαζαν στους 7 ουρανούς.

Έπειτα ανοίγει την ιστορική ταβέρνα του Φώνη (εκεί που είναι σήμερα το νέο μαγαζί). Εκείνο το φτωχικό μα τόσο συμπαθητικό ταβερνείο με το πειθαρχείο. Εκεί δασκέδασαν, ήπιαν και έφαγαν γενιές και γενιές Καϊτσωτών.

Ο καθένας από εμάς τους συνομήλικους έχει να θυμηθεί και από μια τουλάχιστον ιστορία.

Ο φίλος μας ο Γιώργος ο Καρπούζας έχει ακόμα να το λέει:

Παρέα ο Γιωργούλης, ο Γιάννης ο Πέτρου, και ο Γιώργος ο Καρπούζας. Στην κουβέντα πάνω λέει ο Γιωργούλης ότι είναι ικανός από τη στιγμή που θα έλθει από το Νταμ (αχυρώνα) του μακαρίτη του μπαρμπα-Γιώργου του Πέτρου ο κούνελος σε δέκα λεπτά της ώρας θα ήταν στο πιάτο έτοιμος. Ο Γιώργος Καρπούζας έβαλε στοίχημα (τα ποτά) και φυσικά τα έχασε γιατί το κουνέλι λαδούριγαν ήταν σε 7 λεπτά στο πιάτο!!!

Τέτοιες ιστορίες με πρωταγωνιστή τον Γιωργούλη μας έκαναν να ξεχνάμε τα προβλήματά μας, να διώχνουμε τα άγχη μας και τις στεναχώριες και να βλέπουμε τη ζωή με αισιόδοξο βλέμμα.

Και μετά από 45 και βάλε χρόνια λαμπρής πορείας επιμένει το ίδιο ακούρατος και γελαστός να προσφέρει τις υπηρεσίες του σε εμάς τους συνομήλικους και φίλους αλλά και στις νεότερες γενιές.

Για μένα, φίλε Γιωργούλη, αποτελείς μεγάλο κεφάλαιο για το χωριό μας και δεν θέλω να σκέφτομαι τη στιγμή που θα παραδόσεις τη σκυτάλη στους νεότερους, τη στιγμή που θα αποχωρήσεις από την "υπηρεσία".

Εγώ, φίλε Γιωργούλη, εκτιμώντας το μεράκι σου, την άδολη καλοσύνη σου, την περιποιητικότητά σου, θέλω τελειώνοντας να σου πω ένα μεγάλο "ευχαριστώ".

Ο φίλος σου Γιάννης Αθ. Δελής

Αντί Μνημοσύου

Ύστερα από τη μεγάλη απήχηση που είχε το πόνημά μου, με

την καταγραφή των ονομάτων των θυμάτων της δεκαετίας 1940-49, και τα ευμενή σχόλια για την όλη προσπάθεια, δεσμεύομαι να συνεχίσω την εξιστόρηση περιστατικών και γεγονότων που έλαβαν χώρα στο χωριό μας εκείνη την πολυτάραχη περίοδο* περίοδο κατά την οποία συνέβησαν πολλά, που οφείλονται κατά ένα μεγάλο μέρος στη γεωγραφική θέση του χωριού μας.

Το χωριό μας, κτισμένο στις υπώρειες του όρους Άγραφα, λειτουργεί οιοσεί ως δίοδος επικοινωνίας μεταξύ Στερεάς Ελλάδας και Δυτικής Θεσσαλίας. Έτσι ήταν επόμενο να βρεθεί στο επίκεντρο των γεγονότων κατά τη γερμανο-ιταλική κατοχή, την Εθνική Αντίσταση και τον εμφύλιο και να κατέχει την πρωτιά σε υλικές καταστροφές και ανθρώπινες απώλειες.

Μεταξύ αυτών που χάθηκαν και δεν μνημονεύθηκαν στο προηγούμενο φύλλο της Εφημερίδας είναι και οι παρακάτω:

A. Γουρούνας Χαρίλαος (Χαριλάκης) του Δημητρίου που γεννήθηκε το έτος 1928.

B. Κατοής Κων/νος του Νικολάου, που γεννήθηκε στην Άνω Κτιμένη το έτος 1920 και ήταν αρραβωνιασμένος με τη συγχωριανή μας Βούλα Δημ. Γουρούνα.

Γ. Καρφής Ανδρέας του Λάμπρου (Γιαχαμπίχα), που γεννήθηκε στο Λιτόσελο Φθιώτιδας και διέμενε μόνιμα στο χωριό μας.

Οι ζύο πρώτοι σκοτώθηκαν την 1.8.1944 από τα πυρά συμμαχικών α...

ΕΠΙΣΤΟΛΗ

Αγαπητέ κύριε Παπαδοκοτσώλη,

Καλογραμμένη και αισθητικά δομημένη ως έντυπο η "Καϊτσα" σας, και σας ευχαριστώ πολύ που μου δίνετε τη χαρά να τη διαβάζω.

Το τελευταίο φύλλο 32, με συγκλόνισε με το πλήθος των 75 θυμάτων της Καϊτσας κατά τη φριχτή πέμπτη δεκαετία του αιώνα μας. Η αξιολογή εργασία του κ. Δ. Κουτσικα θεωρώ ότι είναι μια πρώτη παρουσίαση αρκετά υπεύθυνη και θαρραλέα και μια ευκαιρία για βαθύτερη έρευνα και συζήτηση, εξετασμένη για κάθε περίπτωση. Σοβαρή επίσης θεωρώ την πρόταση να στηθεί όρθια πλάκα με την αναγραφή των θυμάτων.

(Παραεπιπτόντως, θα έλεγα _ ως τρίτος _ ότι θα ήταν εκπλήρωση χρέους να δημοσιευόταν _ μαζί με την τελετή αποκάλυψης του μνημείου _ ένα σοβαρό, πολυτελές βιβλίο που θα περιείχε τη φωτογραφία του θύματος, επαρκή βιογραφικά στοιχεία και επαρκή περιγραφή του περιστατικού του θανάτου του. Είναι αυτονόητο ότι οι αποφάσεις να στηθεί μνημείο και να δημοσιευτεί το σχετικό βιβλίο πρέπει να καλύπτονται από σχετικές αποφάσεις του Κοινοτικού Συμβουλίου). Διαβάζω επίσης στην "Καϊτσα" τα σοβαρά επιστημονικά άρθρα του δρ. Δ. Κουτρούμπα, καθώς και τις χαριτωμένες λογοτεχνικές καταθέσεις του Κώστα Μπιλιρή με μεγάλη ικανοποίηση. Είναι τυχερή η "Καϊτσα" που έχει τέτοιους αξιολογούς συνεργάτες. Για να "ξεπληρώσω" (τρόπος του λέγειν) τη χαρά που μου δίνει η ανάγνωση της εφημερίδας σας, στα στέλνω, κύριε Παπαδοκοτσώλη, ένα ποιήμα μου που επιδιώκει να ανακινήσει βαριά θέματα με ανάλαφρο τρόπο. Εσείς γνωρίζετε αν ταιριάζει στο ύφος, στην υφή και το κλίμα της "Καϊτσας".

Σας χαιρετώ
Κώστας Καλαπανίδας, 7.11.99

Η ΘΕΣΗ ΜΑΣ

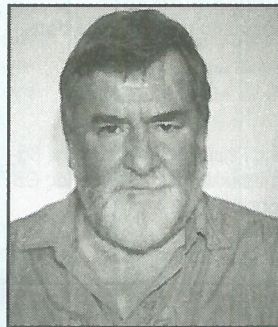
Αισθάνομαι την ανάγκη να σας ευχαριστήσω κ. Καλαπανίδα, και προσωπικά και εκ μέρους των συνεργατών της "Καϊτσας" για τα καλά σας λόγια, καθώς και για τις υποδείξεις σας στο σοβαρό θέμα της 10ετίας 1940-1950, τις οποίες συμμεριζόμαστε απολύτως και πιστεύουμε ότι τις συμμερίζονται και όλοι οι αναγνώστες της "Καϊτσας". Πάντως, το επιτελείο της "Καϊτσας" έχει προγραμματίσει τον τρόπο εξέλιξης και καταγραφής των γεγονότων, την έκδοση βιβλίου θυμάτων της 10ετίας καθώς και την ανέγερση μνημείου (αναμνηστικής πλάκας), αρκεί στην προκειμένη περίπτωση να υπάρξει σχετική απόφαση του Τοπικού Συμβουλίου καθώς και του Δημοτικού Συμβουλίου Ξυνιάδος, στα οποία η εφημερίδα μας απευθύνεται για τη λήψη της σχετικής απόφασης, η οποία δεν θα έχει οικονομικό κόστος για το χωριό μας και τον δήμο μας. Προκειμένου όμως να υλοποιήσουμε το πρόγραμμά μας, απευθύνουμε έκκληση στους συγγενείς των θυμάτων να στείλουν στην εφημερίδα μας, αν έχουν, μια φωτογραφία του θύματος, καθώς και κάποια βιογραφικά του στοιχεία, ήτοι: έτος και τόπος γέννησης, χρόνος και τρόπος στρατεύσεως, οικογενειακή κατάσταση, επαγγελμα, δραστηριότητες κλπ.

Σημειώνουμε, για τους αναγνώστες της εφημερίδας μας και για τους συγχωριανούς μας ότι ο Κώστας Καλαπανίδας κατάγεται από τις Βελεσιώτες Δομοκού, ήταν εκπαιδευτικός σύμβουλος και πολυβραβευμένος λογοτέχνης. Πολλά ποιήματά του είναι δημοσιευμένα σε σχολικά αναγνωσματάρια. Ευελπιστούμε για την πεζογραφική του συνεργασία σε μελλοντικά μας τεύχη.

Δημήτρης Παπαδοκοτσώλης

ΞΕΦΥΛΛΙΖΟΝΤΑΣ ΜΝΗΜΕΣ

Το γουρούνι της Ντίτσας

ΑΦΗΓΗΜΑ ΤΟΥ
ΚΩΣΤΑ ΜΠΙΛΙΡΗ

Η γριά η Ντίτσα παιδιά - σκυλιά δεν είχε.

Παιδιά γιατί δεν έκανε. Σκυλιά γιατί δεν τα χρειάζονταν. Όλο κι όλο της το βιος μισή καλύβα, που την είχε μοιραστεί με τον άνεμο, το κρύο, τον χιονιά, την υγρασία.

Και στα γεράματά της απόχτησε γουρούνι.

Μέχρι και τη δεκαετία του εξήντα, στις αυλές των χωριάτικων σπιτιών, καλοθρέφονταν γουρούνια, για να γίνουν πηγή τροφοδοσίας κάθε αγροτικής οικογένειας. Τα έσφαζαν παραμονή του Χριστού και γέμιζε ο τόπος κρεατικό και λίγδα.

Της Ντίτσας της το φιλοδώρησαν, όταν έκανε κάτι δουλίτσες.

Πάρε το μεροκάματο, πάρε κι αυτό να το θρέψεις και να φας κάνα καλό κοψίδι τα Χριστούγεννα.

Στην πραγματικότητα, επρόκειτο για ζώο αρρωστιάτικο, που ήθελαν να το ξεφορτωθούν και επειδή λυπήθηκαν να το θανατώσουν, της το πάσαραν.

Τι το θέλω γιεμ, εγώ το γρούνι;

Καλή είσαι και του λόγου σου: Κάποιου του χάριζαν έναν γάιδαρο κι αυτός τον κοίταζε στα δόντια. Η Ντίτσα ήταν επιφυλακτική. Ούτε γάιδαρο ήθελε αυτή, ούτε γουρούνι. Με τι να τα θρέψει; Ανακατέυτηκε στην κουβέντα και κάποια γεϊτόνισσα.

Βάλε ντε και συ ένα ζωντανό στην πόρτα σου. Θα το θρέψει ο θεός.

Τι λες μαρή τώρα; Ο Θεός δεν μεγαλώνει γουρούνια.

Θα το μεγαλώσει ο τόπος.

Και ο τόπος του χωριού μας ανέλαβε και να το γεϊάνει και να το μεγαλώσει.

Το ζώο πολύ γρήγορα μπήκε στο νόημα και συμμερίσθηκε την αδύναμη θέση της κυράς του. Γι' αυτό και δεν της γρούλιζε ποτέ με απαιτήσεις και δεν την έφερε ποτέ σε δυσκολία. Δες και καταλάβαινε την κατάντια της, είχε αναπτύξει και δυναμώσει τους μυχανισμούς της δικής του αυτάρκειας.

Τούτη η γριά, θα είπε μέσα του, είναι πέρα για πέρα μπατίρρο. Αν θέλω να επιβιώσω, επιβάλλεται να αυτονομηθώ, και να πάρω τους δρόμους.

Και τους πήρε. Στην καλύβα γύριζε μόνο να κοιμηθεί και να δεχτεί λίγο χείδεμα ή κανένα ξεροκόμμα από τη γριά. Όμως δεν άργησαν να συνηθίσουν ο ένας τον άλλο. Κι όταν το σούρωπο μαζεύονταν έξω από την πόρτα της, άκουγε τη θαμψη φωνή της.

Τσιχ, τσιχ. Ήρθες γρουνάκι μου;

Και μόλις χάραιζε, αμολιόταν στη γύρα, σαν τη γκαβή τη γύφτισσα. Νερό να πει και να λουτιστεί υπήρχε άφθονο στον Κρούπα τη βρύση, όπου τότε χύνονταν σε διαρκή ροή.

Κι απ' την άλλη, ο τόπος έβγαζε χορτάρι. Το χορτάρι είχε και ρίζες μέσα στο χώμα. Και για να τις ενοπίσει ένα γουρούνι, δεν χρειάζεται ραβδοσκόπο.

Καθώς κυλούσαν οι μήνες, μεγάλωνε. Και μεγαλώνοντας έπαιρνε θάρρος και ξεμάκρυνε. Κυρίως να βοσκήσει, όπου βρει και ό,τι λάχει. Χώνονταν και σε αυλές, πότε σελέμικα, πότε απαιτητικά.

Ανέπτυξε έντονα το αίσθημα των γουρούνιων δικαιωμάτων. Δεν το είχε σε τίποτα να ξαπλώσει φαρδύ - πλατύ μέσα στ' αυλάκια, που έφερναν το νερό στους κήπους του χωριού.

Κάποτε μάλιστα, απολαμβάνοντας το μπάνιο του, έκοψε το νερό από το ένα αυλάκι, διοχετευοντάς το σε άλλον κήπο κι έβαλε δυο χωριανές να μαλλιοτραβηχτούν και να βρισθούν, γιατί η μία νόμιζε πως το έκανε η άλλη.

Το γουρούνι είχε αποκτήσει φήμη και δύο δεκάχρονοι επινόησαν δικό τους τρόπο να διασκεδάσουν με την πείνα του.

Γέμιζαν τον κόρφο τους κορόμηλα και το έβαζαν στο σημάδι. Εκείνο προσαπαθώντας να μη χάσει κανένα, έτρεχε πέρα - δώθε ακατάπαντα. Ανάλογα με την κατεύθυνση που έπαιρνε όποιο κορόμηλο έσκαιζε πάνω του, προσάρμοζε τις κινήσεις και το σώμα του, έτσι που μερικές φορές, δεν ήξερες αν έβλεπες γουρούνι, ή αρκούδι.

Μπαίνοντας το καλοκαίρι, το γουρούνι ολοκληρώνει την καθημερινή του βόλτα μέχρι την καλή βρύση, που τη λέμε και κατούρω. Δεν το 'κανε ζητώντας καλύτερη ποιότητα νερού. Ούτε και για το σεργιάνισμα. Οι κήποι δίπλα στον δρόμο, είχαν δένδρα οπωροφόρα.

Πάνω στον όχτο κοντά στη βρύση, κάρπιζε η μουριά της Κωσταντών της Κουτρομυπογιώργενας. Αυτό το δεντρί, έφτιανε κάθε χρόνο τόσες μούρες, όσα τ' αστέρια τ' ουρανού.

Εκεί λοιπόν με τη βοήθεια του αέρα, όλο και κάποια μούρα θα 'φταναν στον δρόμο, για να τα διεκδικήσει παράλληλα με τις κότες της γειτονιάς.

Λίγο πιο ψηλά στο ξέφραγο, εκεί που έχτισαν ο Κώστας και η Τασία, ανεμοδέρνονταν η αχλαδιά της Αμαλίας. Καθώς μέσασε ο Αύγουστος, σε όσα κλωνάρια γης δεν έφτανε χέρι περαστικού, έδεναν πολλά αχλάδια. Εμείς για να τα κατεβάσουμε, ή πετούσαμε τίποτα παλούκια ή τα βάζαμε στο σημάδι με το λάστιχο.

Το ζώο πηγαίνονταν από κάτω, να μυριστεί κανένα πεσμένο. Αργά και πού η τύχη δεν του χάλαγε χατήρι.

Και στον παραδίπλα κήπο, τον φραγμένο, καμάρωνε η καρπερή μηλιά της Μόσχαινας.

Μη μας εντυπωσιάζει η γενική κτητική με γυναικείο όνομα. Οι κήποι, τα δέντρα και τα ζώα, φροντίζονταν από τις οικοκυρές, γι' αυτό και έπαιρναν το όνομά τους.

Εκεί πάνω στη μηλιά τη μοσχέικη, λημέριαζε ο Λάκης, ο μικρότερος γιος της οικογένειας. Και σαν υπερμεγέθης τσαλαπετεινός, γεύονταν μήλα με τις ώρες.

Και επειδή κάθε φορά που δοκίμαζε ένα πίστευε πως θα βρει καλύτερο, πετούσε το μισοφαγωμένο στον δρόμο.

Το γουρούνι μας, ήταν ενημερωμένο για τις συνήθειες του Λάκη, οπότε βλέποντάς τον ανεβασμένο στη μηλιά, περίμενε στον δρόμο, το ξάγι του.

Μια μέρα που περνούσα "έλα πιάστο" μου φωνάζει ο φίλος μου, και μου πετάνει ένα μεγάλο.

Δεν κατόρθωσα να το συγκρατήσω, αλλά ούτε και πρόφτασα να το μαζέψω. Το είχαν βρει πριν από μένα τα σαγόνια του τετράποδου.

Ο Λάκης είδε την αδικία και μου πετάνει άλλο. Αυτή τη φορά το πιάνω στον αέρα και πάω να σκουπίσω το χνουδι του στη φανέλα μου. Το γουρούνι που θεωρούσε τον τόπο εκείνο βιλαέτι του, ορμάει και με σκουντάει δυνατά. Το μίλο μου πέφτει και κυλάει στον δρόμο. Τρέχουμε να το πιάσουμε, ζώο και άνθρωπος από το βασικό ένστικτο κινούμενοι.

Σε μένα έπαιζε ρόλο και το φιλότιμο. Ε όχι να μου φάει ένα γουρούνι και το δεύτερο μίλο.

Και να μην έχω ξύλο να το φοβερίσω. Και να μην μπορώ να το κλωτσώσω. Ήμουν βλέπετε ξυπόλυτος. Όπως και τα περισσότερα παιδιά στους καλοκαιρινούς μήνες.

Προφταίνω όμως και κλωτσάω το μίλο στον κατήφορο και φτάνοντάς το πρώτος, το σηκώνω σαν τρόπαιο.

Πάω στη βρύση, πλένω το απόκτημά μου και απολαμβάνω τη νόστιμη χυμώδη σάρκα προκλητικά και με έπαρση θριάμβου, προς το ζώο που με έχει ακολουθήσει.

Ξέρετε πως οι άνθρωποι δεν το τρώνε ολόκληρο. Συμβιβάζεται με την ήττα του και περιμένει το υπόλειμμα.

Του το δείχνω και πλησιάζει. Του το κάνω πέρα - δώθε μπροστά στα μάτια του και χαιρέκακα το πετάω στον Παλαντά τα κεραμίδα.

Τέτοια εξέλιξη και τόση εκδοκμητική διάθεση, δεν θα την είχε φανταστεί. Πρέπει να μου έριξε πολύ βρισίδι από μέσα του. Ευτυχώς που τότε δεν υπήρχαν οργανώσεις ζωόφιλων και οικολόγων, να φάω και καμιά καταγγελία.

Έμαθα πως μόλις χινοπώριασε, το ζήτησε ένας χασάπης. Και ξέχωρα από τα λεφτά, της έταξε και τρεις οκάδες κρέας στις γιορτές.

Μα η Ντίτσα δεν το έδωσε. Ήθελε κάποιον "να της χτυπάει την πόρτα". Έστο και αν ήταν μόνο μια κρεμασμένη λινάτσα.

Ένα βράδυ το γουρούνι δεν επέστρεψε. Κανείς δεν έμαθε πού πήγε, ποιες κατσαρόλες γέμιζε, ή σε ποια λουκάνικα στριμώχτηκε.

Οι γείτονες σχολιάζοντας την εξαφάνιση, έδωσαν διάφορες ερμηνείες.

— Κάποιος το 'δεσε και το κράτησε.

— Της το φάγανε της φτωχειάς, που να βγάλουν κακό σπυρί στη γλώσσα.

— Μπορεί να το 'φαγε και κανας λύκος. Αμα βγήκε από το χωριό.

— Θα το τάισε κανας ξένος. Το ξεγέλασε και τον πήρε από κοντά.

— Εσύ έχασες κι αν έχασες. Τι στενοχωριέσαι για ένα γουρούνι.

Είπαν κι άλλα πολλά. Τίποτα δεν παρηγόρησε τη Ντίτσα. Για πολύ καιρό ακόμη, όταν άκουγε κάποιο θόρυβο μέσα στη νύχτα ανασάλευε και ρωτούσε:

— Ήρθες, γρουνάκι μου; Τσιχ - τσιχ. Ήρθες γρουνάκι μου;